

Onderwijs- en Examenregeling (OER)

Masteropleiding Bestuurskunde

- A. facultair deel
- B. opleidingsspecifiek deel

Studiejaar 2013-2014

Vrije Universiteit Amsterdam

A. FACULTAIR DEEL

1. Algemene bepalingen

Artikel 1.1	Toepassingsgebied	4
Artikel 1.2	Begripsbepalingen	4
Artikel 1.3	Algemene doelen van de opleiding	5
Artikel 1.4	Indeling studiejaar	5
Artikel 1.5	Taal	5

2. Vooropleidingseisen en toelatingseisen

Artikel 2.1	Facultaire toelatingscommissie	5
Artikel 2.2	Vooropleiding	5
Artikel 2.3	Algemene toelatingseisen; premasterprogramma	5
Artikel 2.4	Nadere toelatingseisen selectieve master	6
Artikel 2.5	Toelatingseisen Nederlands	6
Artikel 2.6	Toelatingseisen Engels	6
Artikel 2.7	Aanmelding	6
Artikel 2.8	Weigering of beëindiging inschrijving	6

3. Inrichting van de opleiding

Artikel 3.1	Inrichting van de opleiding	7
Artikel 3.2	Beschrijving onderwijseenheid masteropleiding	7
Artikel 3.3	Vrij programma	7

4. Vrijstelling, toetsing, tentamen en examen

Artikel 4.1	Vrijstelling	7
Artikel 4.2	Tentaminering	7
Artikel 4.3	Tentamens en herkansing	7
Artikel 4.4	Mondelinge tentamens	8
Artikel 4.5	Beoordeling	8
Artikel 4.6	Vaststelling en bekendmaking van de uitslag	8
Artikel 4.7	Geldigheidsduur resultaten	9
Artikel 4.8	Inzagerecht	9
Artikel 4.9	Nabespreking	9
Artikel 4.10	Herkansing	9
Artikel 4.11	Masterexamen en verklaring	9

5. Studiebegeleiding

Artikel 5.1	Studievoortgangsadministratie	10
Artikel 5.2	Studiebegeleiding	10
Artikel 5.3	Aanpassingen ten behoeve van een student met een functiebeperking	10

B OPLEIDINGSSPECIFIEK DEEL

Artikel 1	Gegevens opleiding	11
Artikel 2	Doelstelling opleiding	11
Artikel 3	Aanvullende algemene bepaling	12
Artikel 4	Algemene toelatingseisen	12
Artikel 5	Selectieprocedure en –methode	12
Artikel 6	Premasterprogramma	12
Artikel 7	Samenstelling opleiding	12
Artikel 8	Volgorde tentamens	13
Artikel 9	Masterexamen en verklaring	13

Overgangs- en slotbepalingen

Artikel 10	Wijziging en periodieke beoordeling	14
Artikel 11	Overgangsbepalingen	14
Artikel 12	Hardheidsclausule	14
Artikel 13	Bekendmaking	14
Artikel 14	Inwerkingtreding	14

BIJLAGEN

Bijlage I	Intekenen en na-intekenen voor onderwijs en tentamens	15
-----------	---	----

A. FACULTAIR DEEL

1. Algemene bepalingen

Artikel 1.1 Toepassingsgebied

1. Deze regeling is van toepassing op het onderwijs en de examens van de masteropleidingen (hierna ook te noemen: de opleiding) die worden verzorgd aan de Faculteit der Sociale Wetenschappen (hierna ook te noemen: de faculteit) van de Vrije Universiteit Amsterdam.
2. Deze regeling bestaat uit een facultair deel (A) en een opleidingsspecifiek deel (B). Deel A bevat algemene bepalingen en is van toepassing op het onderwijs en de examens van de masteropleidingen van de Faculteit der Sociale Wetenschappen. Deel B bevat opleidingsspecifieke bepalingen. Deel A en deel B samen vormen de onderwijs- en examenregeling van de opleiding, genoemd in deel B.
3. Deze regeling kan van overeenkomstige toepassing worden verklaard op de gezamenlijke opleidingen en onderwijseenheden, bedoeld in artikel 7.3c WHW, die mede door de faculteit worden verzorgd.
4. Deze regeling is van toepassing op ieder die voor de opleiding is ingeschreven, dan wel deze mede verzorgt.
5. Het opleidingsspecifiek deel van de onderwijs- en examenregeling kan voor de desbetreffende opleiding aanvullende algemene bepalingen omvatten.
6. Een bepaling in het opleidingsspecifieke deel van de onderwijs- en examenregeling, een regeling of een besluit van de examencommissie, een examinerator of de toelatingscommissie die in strijd is met de wet of met dit faculteitbrede deel, is nietig.

Artikel 1.2 Begripsbepalingen

In deze regeling wordt verstaan onder:

a. afstudeerrichting:	samenhangend deel van een opleiding dat een of meer eigen eindkwalificaties kent
b. EC:	(European Credit) studiepunt, zoals bedoeld in artikel 7.4, eerste lid, WHW hetgeen gelijk staat aan 28 uren studie van een gemiddelde student.
c. functiebeperking:	aandoening van tijdelijke of blijvende aard die de student beperkt bij het volgen van onderwijs, dan wel het afleggen van tentamens of het doen van practica
d. instructietaal	de taal die in het onderwijs wordt gebruikt
e. opleidingsspecifieke deel:	het deel van deze onderwijs- en examenregeling dat alleen betrekking heeft op de desbetreffende opleiding
f. practicum:	een praktische oefening, als bedoeld in artikel 7.13 lid 2 onder d van de wet bijvoorbeeld in een van de volgende vormen: stage, veldwerk, excursie, proef, experiment of de deelname aan een andere onderwijsactiviteit die gericht is op het bereiken van bepaalde vaardigheden
g. tentamen	onderzoek naar de kennis, het inzicht en/of de vaardigheden van de student met betrekking tot de desbetreffende onderwijseenheid
h. deeltentamen	als bij 'tentamen', toegepast op een afzonderlijk deel van de onderwijseenheid
i. examinerator	docent die door de examencommissie bevoegd is verklaard om een (deel)tentamen of practicum te beoordelen
j. toelatingscommissie	beoordeelt namens het college van bestuur of faculteitsbestuur of een verzoeker kan worden toegelaten tot de opleiding
k. werkdag	maandag tot en met vrijdag, behalve indien het erkende feestdagen betreft of indien deze dagen door de VU zijn aangewezen als vrije dagen
l. wet:	Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW)
m. reguliere masteropleiding	Niet-selectieve masteropleiding, in het bijzonder de doorstroommasteropleiding bedoeld in artikel 7.30a WHW
n. selectieve masteropleiding	Masteropleiding waarvoor in het opleidingsspecifieke deel instroomeisen zijn gesteld, wat de aard en het niveau van de vereiste kennis, inzicht en vaardigheden betreft en waarvoor selectieprocedures, -methoden en -criteria gelden zoals in het opleidingsspecifieke deel is bepaald
o. onderwijseenheid	een vak of ander onderwijsonderdeel van de opleiding als bedoeld in artikel 7.3 lid 2 van de wet.

De overige begrippen hebben de betekenis die de wet daaraan toekent.

Artikel 1.3 Algemene doelen van de opleiding

1. De masteropleiding heeft een eindniveau dat beantwoordt aan de Dublin Descriptoren (The framework of qualifications for the European Higher Education Area en het Nederlands Kwalificatieraamwerk Hoger Onderwijs. In het opleidingsspecifieke deel wordt dat uitgedrukt in einddoelstellingen.
2. Met de opleiding wordt beoogd studenten
 - a. te onderwijzen in de in het opleidingsspecifieke deel omschreven kennis, inzicht en vaardigheden;
 - b. de studenten in te leiden in de wetenschapsbeoefening;
 - c. de studenten voor te bereiden op de beroepsbeoefening in het vakgebied;
 - d. het zelfstandig wetenschappelijk denken en handelen te bevorderen, alsmede het wetenschappelijk communiceren in de taal of talen waarin het onderwijs wordt verzorgd;
 - e. het zelfstandig hanteren van vakwetenschappelijke kennis in een wijsgerige en maatschappelijke context te bevorderen.
3. De opleiding besteedt aandacht aan de persoonlijke ontplooiing van de student en bevordert zijn maatschappelijke verantwoordelijkheidsbesef en de uitdrukingsvaardigheid in de taal of talen waarin het onderwijs wordt verzorgd.

Artikel 1.4 Indeling studiejaar

1. Elke opleiding wordt verzorgd in een jaarindeling met twee semesters.
2. Elk semester bestaat uit drie perioden van achtereenvolgens acht, acht en vier weken.

Artikel 1.5 Taal

1. Het onderwijs wordt in het Nederlands verzorgd en de tentamens worden in het Nederlands afgenomen, tenzij in het opleidingsspecifieke deel op grond van de aard of de doelstellingen van de opleiding of de onderwijseenheid anders is bepaald. Onverminderd het bepaalde in de vorige volzin kan voorgeschreven en aanbevolen literatuur in een andere taal zijn gesteld.
2. Indien het onderwijs niet in de Nederlandse taal wordt verzorgd, handelt de faculteit in overeenstemming met de Gedragscode Vreemde Taal en artikel 7.2 WHW, en is in het opleidingsspecifieke deel per onderwijseenheid aangegeven in welke taal het onderwijs of een onderdeel ervan wordt verzorgd. Een andere taal kan in ieder geval worden gehanteerd:
 - a. wanneer het een opleiding met betrekking tot die taal betreft;
 - b. wanneer een gastcollege door een anderstalige docent wordt gegeven.
3. Masteropleidingen die zich richten op een internationale doelgroep en die mede voorbereiden op beroepen op een internationale arbeidsmarkt worden in het Engels aangeboden.
4. Een student kan de examencommissie verzoeken om een of meer tentamens in een andere taal dan de instructietaal te mogen afleggen.

2. Vooropleidingseisen en toelatingseisen

Artikel 2.1 Facultaire toelatingscommissie

Het faculteitsbestuur stelt namens het college van bestuur een toelatingscommissie masteropleidingen in (eventueel met subcommissies per opleiding) en wijst de leden daarvan aan.

Artikel 2.2 Vooropleiding

1. Voor de inschrijving aan een masteropleiding is een bachelorgraad van een universiteit vereist.
2. De gelijkwaardigheid van een ander diploma dan bedoeld in het eerste lid, wordt beoordeeld door de toelatingscommissie van de opleiding.
3. In het opleidingsspecifieke deel is bepaald of, en indien van toepassing, voor welke bacheloropleiding of afstudeerrichting van een bacheloropleiding, van de Vrije Universiteit, de masteropleiding een doorstroomopleiding als bedoeld in artikel 7.30a WHW is.

Artikel 2.3 Algemene toelatingseisen; premasterprogramma

1. De toelatingseisen zijn in het opleidingsspecifiek deel geformuleerd in termen van kennis, inzicht en vaardigheden in het vakgebied en zijn afgeleid van de eindtermen van de opleiding.

2. De in het eerste lid bedoelde toelatingseisen sluiten aan op de eindtermen van bacheloropleidingen in het desbetreffende vakgebied met inachtneming van hun vrije keuzeruimte daarin.
3. Deficiënties in de gestelde toelatingseisen worden opgeheven door het ten genoegen van de voor de opleiding bevoegde examencommissie met goed gevolg afronden van toetsen over het betreffende onderwerp.
4. Onverminderd het bepaalde in artikel 2.2 en het eerste en tweede lid van dit artikel, is in het opleidingsspecifieke deel bepaald of, en zo ja, welke bacheloropleidingen in het hoger beroepsonderwijs toegang verlenen tot de premasteropleiding. In het opleidingsspecifieke deel is tevens de inrichting van het premasterprogramma van 30 EC bepaald.
5. Een kandidaat kan slechts voor een masteropleiding worden ingeschreven indien hij beschikt over een daartoe strekkend bewijs van toelating van de in artikel 2.1 bedoelde toelatingscommissie.
6. De in artikel 2.1 bedoelde toelatingscommissie geeft de betrokkene geen bewijs van toelating tot het premasterprogramma af, indien niet redelijkerwijs kan worden verwacht dat betrokkene binnen redelijke termijn aan de gestelde toelatingseisen voor de masteropleiding zal kunnen voldoen.
7. De in artikel 2.1 bedoelde toelatingscommissie geeft namens de instelling bewijzen van toelating af aan kandidaten die voldoen aan de in het onderwijs- en examenreglement gestelde eisen, en aan kandidaten die na een daarvoor bestemd nader onderzoek naar haar oordeel geschikt zijn, tot het maximum van de eventueel voor de opleiding vastgestelde opleidingscapaciteit.
8. Een bewijs van een met goed gevolg afgelegd premasterprogramma geldt als bewijs van toelating tot de daarin vermelde masteropleiding.
9. Het bewijs van toelating heeft uitsluitend betrekking op het studiejaar dat gelegen is na het studiejaar, waarin het premasterprogramma met goed gevolg is afgelegd, tenzij het college van bestuur anders beslist.

Artikel 2.4 Nadere toelatingseisen selectieve master

n.v.t.

Artikel 2.5 Toelatingseisen Nederlands

1. Aan de eis bedoeld in artikel 2.3, tweede lid onder e, inzake beheersing van de Nederlandse taal, is voldaan na het met goed gevolg afleggen van een van de volgende examens:
 - a. het staatsexamen Nederlands Tweede Taal, examen II (NT2 II);
 - b. de Interuniversitaire Toelatingstoets Nederlands (ITN);
 - c. Certificaat Nederlands als Vreemde Taal (CNaVT) examens PAT and PTHO;
 - d. door de VU aangewezen buitenlandse examens, waarvan Nederlands deel uitmaakte.
2. Vrijstelling van de toets Nederlands wordt verleend aan degene die een opleiding in een andere taal wenst te volgen.

Artikel 2.6 Toelatingseisen Engels

n.v.t.

Artikel 2.7 Aanmelding

De uiterste datum voor aanmelding voor inschrijving staat vermeld in de Regeling Aanmelding en Inschrijving.

Artikel 2.8 Weigering of beëindiging inschrijving

1. In bijzondere gevallen kan de inschrijving voor de opleiding door het college van bestuur worden geweigerd, dan wel beëindigd, na een daartoe strekkend advies van de examencommissie en het faculteitsbestuur dat verantwoordelijk is voor de desbetreffende opleiding en na zorgvuldige afweging van de betrokken belangen. Inschrijving wordt geweigerd dan wel beëindigd indien de student blijkt heeft gegeven van ongeschiktheid om werkzaam te zijn in het vakgebied, dan wel voor de praktische voorbereiding op de beroepsuitoefening daarin; hetgeen blijkt uit zijn gedragingen of uitspraken. Het gaat dan om gedragingen of uitspraken die een bedreiging vormen voor anderen. Het besluit van het college van bestuur is schriftelijk en gemotiveerd. Inschrijving of herinschrijving voor eenzelfde of verwante opleiding kan worden beëindigd of geweigerd op dezelfde gronden.
2. Indien het instellingsbestuur van een andere instelling voor hoger onderwijs op de in het eerste lid bedoelde gronden de betrokkene niet of niet meer inschrijft, kan het college van bestuur besluiten om dat besluit over te nemen. Het derde en vierde lid zijn van overeenkomstige toepassing.
3. Alvorens het college van bestuur een besluit neemt als bedoeld in het eerste lid, wordt de betrokkene in de gelegenheid gesteld door het college van bestuur te worden gehoord. De

betrokkene heeft daarbij het recht zich te laten vergezellen door een raadsman.

4. De betrokkene wordt terstond geïnformeerd over de beëindiging dan wel de weigering van de inschrijving.

3. Inrichting van de opleiding

Artikel 3.1 Inrichting van de opleiding

1. De opleiding omvat de onderwijseenheden die in het opleidingsspecifieke deel van de onderwijs- en examenregeling zijn opgenomen. Nadere informatie over deze onderwijseenheden is opgenomen in de studiegids.
2. De omvang van de opleiding in EC is bepaald in het opleidingsspecifieke deel.
3. Een onderwijseenheid omvat 6 EC of een veelvoud hiervan.
4. De opleiding bestaat uit een verplicht deel en een individuele masterthesis en, indien van toepassing een vakspecifiek facultatief deel, zoals nader bepaald in het opleidingsspecifieke deel.
5. Voorafgaande toestemming van de examencommissie is vereist, indien de student zijn keuzeruimte invult met een andere onderwijseenheid dan bepaald in het opleidingsspecifieke deel.
6. Indien aanmelding vereist is voor plaatsing in een onderwijseenheid, kan de aanmelding slechts plaatsvinden in de daartoe aangewezen periodes.

Artikel 3.2 Beschrijving onderwijseenheid masteropleiding

Elke onderwijseenheid wordt in het opleidingsspecifieke deel en in de studiegids beschreven.

Artikel 3.3 Vrij programma

Een student kan de examencommissie van zijn opleiding verzoeken in plaats van het reguliere programma een programma te volgen waaraan een examen is verbonden en waarvoor de graad van master kan worden verleend, en dat door hem is samengesteld uit de onderwijseenheden die door de Vrije Universiteit of een andere instelling voor hoger onderwijs worden verzorgd. Dit programma heeft ten minste de omvang, breedte en diepgang van een reguliere masteropleiding en behoeft de voorafgaande toestemming van de examencommissie. Aan een vrij programma is geen civiel effect verbonden.

4. Vrijstelling, tentaminering en examen

Artikel 4.1 Vrijstelling

1. De examencommissie kan na advies van de examinerator van de desbetreffende onderwijseenheid te hebben ingewonnen, vrijstelling verlenen van het afleggen van een tentamen of practicum op grond van:
 - a. een eerder met goed gevolg afgelegd tentamen in het hoger onderwijs binnen Nederland of daarbuiten, dat wat inhoud, niveau en studielast betreft ten minste gelijkwaardig is aan hetgeen is vereist voor de onderwijseenheid waarvoor vrijstelling wordt verzocht, of
 - b. kennis, inzicht of vaardigheden buiten het hoger onderwijs opgedaan, die wat niveau, inhoud en studielast betreft ten minste gelijkwaardig zijn aan hetgeen is vereist voor de onderwijseenheid waarvoor vrijstelling wordt verzocht.
2. Indien een student aan de eisen van een bepaald tentamen wenst te voldoen door studie aan een andere faculteit of universiteit, is voorafgaande goedkeuring van de examencommissie vereist.
3. Voor een thesis wordt geen vrijstelling verleend.

Artikel 4.2 Tentaminering

1. De examencommissie wijst de examinatoren aan.
2. De wijze waarop en de vorm waarin een onderwijseenheid wordt afgesloten, zijn bepaald in de cursusbeschrijvingen in de studiegids.
3. Op gemotiveerd verzoek van een student of de examinerator kan de examencommissie besluiten dat van de in het tweede lid bedoelde wijze en vorm kan worden afgeweken.

Artikel 4.3 Tentamens en herkansing

1. Een onderwijseenheid kan bestaan uit onderdelen. Elk onderdeel wordt afgesloten met een deeltentamen. Het eindcijfer voor de onderwijseenheid wordt vastgesteld op grond van het vooraf bepaalde gewicht van de deeltentamens.

2. Van de gelegenheid tot het afleggen van schriftelijke tentamens en deeltentamens wordt voorafgaand aan het desbetreffende semester een (voorlopig) rooster gemaakt dat alle onderwijseenheden in dat semester omvat. Het voorlopige tentamenrooster is voor periode 1, 2 en 3 beschikbaar vanaf 1 juli, voor periode 4, 5 en 6 vanaf 15 december. Het tentamenrooster is te vinden op www.rooster.vu.nl. De tentamendatum, zaal en tijd zijn vier weken voor het tentamen definitief. Tentamengelegenheden kunnen zowel overdag als 's avonds plaatsvinden.
3. In de onderwijsperiodes 1,2,4 en 5 geldt dat de laatste week geheel gereserveerd is voor tentamens. In de voorlaatste week wordt geen nieuwe stof aangeboden, maar is wel gelegenheid voor herhalingscolleges, responsiecolleges, bespreking van werkstukken, vragenuurtjes et cetera.
4. Van een onderwijseenheid die niet meer wordt verzorgd, wordt in het studiejaar na beëindiging van dat onderwijs, ten minste eenmaal de gelegenheid gegeven het tentamen af te leggen en wordt voor de navolgende tijd een overgangsregeling in het opleidingsspecifieke deel opgenomen.
5. In het opleidingsspecifieke deel kan worden bepaald dat niet aan een (deel)tentamen kan worden deelgenomen voordat een ander deeltentamen of tentamen met goed gevolg is afgelegd.
6. De examencommissie kan besluiten om op grond van bijzondere omstandigheden van de in lid 5 bedoelde ordening af te wijken.

Artikel 4.4 Mondelinge tentamens

1. Mondeling wordt niet meer dan één student tegelijk getentamineerd, tenzij in het opleidingsspecifieke deel voor de desbetreffende onderwijseenheid anders is bepaald.
2. Het mondeling afnemen van een tentamen is openbaar, tenzij de examencommissie of de examinerator in een bijzonder geval anders heeft bepaald. Een student kan tegen de openbare zitting gemotiveerd bezwaar maken bij de examencommissie. De examencommissie weegt het belang van de student tegen het belang van de openbare zitting af.
3. Bij het afnemen van een mondeling tentamen is een tweede examinerator aanwezig, tenzij de Examencommissie anders heeft bepaald.
4. De examinerator vraagt voor aanvang van een mondeling tentamen de student zijn geldige bewijs van inschrijving te tonen.

Artikel 4.5 Beoordeling

1. Tentamens worden beoordeeld aan de hand van tevoren schriftelijk vastgelegde en bekend gemaakte beoordelingsnormen. Na goedkeuring van de examencommissie kunnen de examineratoren naar aanleiding van de beoordeling van het ingeleverde werk de normering herzien.
2. De student is geslaagd indien voldaan is aan de daartoe gestelde normen en dit door de examinerator is vastgesteld.
3. De wijze van beoordeling laat toe dat de student kan nagaan hoe de uitslag tot stand is gekomen.
4. Indien een tentamen uit verschillende deeltentamens bestaat, wordt het eindcijfer bepaald nadat alle deeltentamens zijn afgelegd.
5. De beoordeling van een stage of een extern uitgevoerde onderzoekopdracht wordt gegeven door de examinerator na overleg met de begeleider van het bedrijf of instelling waar de student stage liep of zijn opdracht vervulde. Bij de beoordeling van een stage geldt het oordeel van de stageverlenende instelling als advies aan de examinerator.

Artikel 4.6 Vaststelling en bekendmaking van de uitslag

1. De examinerator stelt de uitslag van een tentamen zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen tien werkdagen vast. De examinerator verschaft het studiesecretariaat van de faculteit de nodige gegevens en het studiesecretariaat draagt direct hierna zorg voor registratie van de beoordeling. Het studiesecretariaat draagt tevens zorg voor onverwijld bekendmaking van de beoordeling aan de student, met inachtneming van de geldende normen van vertrouwelijkheid.
2. Indien de examinerator door bijzondere omstandigheden de in het eerste lid bedoelde termijn dreigt te overschrijden, meldt hij dit met redenen omkleed aan het faculteitsbestuur. Het bestuur neemt daarop maatregelen en laat die bekend maken aan de studenten die het tentamen hebben afgelegd.
3. De examinerator stelt terstond na het afnemen van een mondeling tentamen de uitslag vast en reikt de student daarvan een schriftelijke verklaring uit. De tweede volzin van het eerste lid is van toepassing.
4. Ten aanzien van een op andere wijze dan mondeling of schriftelijk af te leggen toets bepaalt de examencommissie vooraf op welke wijze en binnen welke termijn de student in kennis wordt gesteld van de uitslag.
5. Bij de uitslag van een tentamen wordt de student gewezen op het inzage- en nabesprekingsrecht als

bedoeld in de artikelen 4.8 en 4.9, alsmede op zijn beroepsmogelijkheid bij het college van beroep voor de examens.

Artikel 4.7 Geldigheidsduur resultaten

1. De geldigheidsduur van behaalde tentamens en vrijstellingen voor tentamens is onbeperkt
2. De geldigheidsduur van een deeltentamen is beperkt tot het studiejaar, waarin het is afgelegd
3. In afwijking van het bepaalde in het eerste lid kan de examencommissie voor een vak, waarvan het tentamen langer dan zes jaar geleden is behaald, een aanvullend dan wel vervangend tentamen opleggen, alvorens de student wordt toegelaten tot het afleggen van het desbetreffende examen.

Artikel 4.8 Inzagerecht

1. Gedurende tenminste twintig werkdagen na de bekendmaking van de uitslag van een schriftelijk tentamen krijgt de student op zijn verzoek inzage in zijn beoordeelde werk, de daarin gestelde vragen en opdrachten, de modelantwoorden en de normen aan de hand waarvan zijn werk is beoordeeld.
2. De examencommissie (in de praktijk: examiner) kan bepalen dat de in het eerste lid bedoelde inzage of kennisneming geschiedt op een bepaalde plaats en een bepaald tijdstip. De in de vorige volzin bedoelde plaats en tijd worden bij het tentamen en/of op VU-net bekendgemaakt.
3. Indien de student buiten zijn schuld verhinderd was op de in het tweede lid bedoelde plaats en tijdstip te verschijnen, wordt hem een alternatieve mogelijkheid geboden.
4. Indien een student voornemens is beroep aan te tekenen tegen de wijze waarop zijn werk is beoordeeld, kan hem op zijn verzoek een kopie van zijn beoordeelde werk worden verstrekt.

Artikel 4.9 Nabespreking

1. Zo spoedig mogelijk na de bekendmaking van de uitslag van een tentamen vindt op verzoek van de student of op initiatief van de examiner een nabespreking plaats tussen de examiner en de student. Hierin wordt in ieder geval de gegeven beoordeling gemotiveerd.
2. Gedurende een termijn van twintig dagen na de bekendmaking van de tentamenuitslag kan de student die een schriftelijk tentamen heeft afgelegd, aan de desbetreffende examiner om een nabespreking verzoeken. De nabespreking geschiedt binnen een redelijke termijn op een door de examiner te bepalen plaats en tijdstip.
3. Indien een collectieve nabespreking is georganiseerd, vindt individuele nabespreking eerst plaats indien de student bij de collectieve bespreking aanwezig is geweest of wanneer hem niet kan worden verweten niet bij de collectieve bespreking aanwezig te zijn geweest.

Artikel 4.10 Herkansing

1. Tot het afleggen van tentamens van de opleiding wordt twee maal per jaar de gelegenheid gegeven:
 - a. de eerste maal aansluitend op de onderwijsperiode, waarin de onderwijseenheid werd aangeboden
 - b. de tweede maal in een herkansingsperiode.De examencommissie kan van deze bepaling afwijken ten gunste van de student die daartoe een gemotiveerd verzoek heeft ingediend.
2. Voor andere tentamens dan schriftelijke tentamens geldt dat de tweede (inlever)gelegenheid op de laatste dag van de betreffende herkansingsperiode valt.
3. Lid 1 is niet van toepassing op practica. Practica worden jaarlijks eenmaal getoetst.
4. Een behaald resultaat kan niet worden herkanst, zolang het eindresultaat voor de desbetreffende onderwijseenheid voldoende is.
5. De student die alle tentamens om te voldoen aan de eisen van het examen met goed gevolg heeft afgelegd op één na en die dat tentamen niet kan afleggen in het eerstvolgende semester, kan de examencommissie gemotiveerd verzoeken hem in de gelegenheid te stellen bedoeld tentamen eerder af te leggen; de examiner kan besluiten dat dat op een andere wijze gebeurt.

Artikel 4.11 Masterexamen en verklaring

1. Indien de tentamens van de tot de opleiding behorende onderwijseenheden met goed gevolg zijn afgelegd, waaronder vrijstellingen mede zijn begrepen, is het examen afgelegd, tenzij in het opleidingsspecifieke deel anders is bepaald.
2. Ten bewijze dat het examen met goed gevolg is afgelegd, wordt door de examencommissie een getuigschrift uitgereikt, met inachtneming van de procedure die de wet voorschrijft. Het model van het getuigschrift is vastgesteld door het college van bestuur. Aan het getuigschrift voegt de examencommissie een diplomasupplement toe dat inzicht verschaft in de aard en de inhoud van de

afgeronde opleiding. Het diplomasupplement is gesteld in het Nederlands of in het Engels en voldoet aan het Europese format.

3. Degene die meer dan een tentamen met goed gevolg heeft afgelegd en aan wie geen getuigschrift als bedoeld in het derde lid kan worden uitgereikt, ontvangt desgevraagd een door de desbetreffende examencommissie af te geven verklaring waarin in elk geval de tentamens zijn vermeld die door hem met goed gevolg zijn afgelegd, met daarbij vermeld welke onderwijsheden dit betrof, het aantal EC dat daarmee is verkregen en wanneer deze tentamens zijn behaald.

5. Studiebegeleiding

Artikel 5.1 Studievoortgangsadministratie

Het faculteitsbestuur is verantwoordelijk voor een goede registratie van de studieresultaten van de studenten in VU-net. Iedere student heeft na de registratie van de beoordeling van een examenonderdeel via VU-net inzage in de uitslag van dat onderdeel en beschikt via VU-net tevens over een overzicht van de behaalde resultaten.

Artikel 5.2 Studiebegeleiding

Het faculteitsbestuur draagt zorg voor de studiebegeleiding van de studenten, die voor de opleiding zijn ingeschreven. Studentbegeleiding is een algemene taak voor alle betrokkenen bij het onderwijsprogramma en een exclusieve taak voor de binnen het Onderwijsbureau van de faculteit werkzame studieadviseurs. De studieadviseurs zijn primair verantwoordelijk voor de algemene (vakoverstijgende) studentbegeleiding. Daarnaast spelen de medewerkers van het International Office en de thesiscoördinatoren een rol bij de algemene studentbegeleiding. De binnen de wetenschappelijke afdelingen werkzame docenten zijn primair verantwoordelijk voor de vakinhoudelijke studentbegeleiding. De regeling studentbegeleiding is geplaatst op VU-net.

Artikel 5.3 Aanpassingen ten behoeve van een student met een functiebeperking

1. Een student met een functiebeperking kan op een daartoe strekkend schriftelijk verzoek, in te dienen bij de studieadviseur, in aanmerking komen voor aanpassingen in het onderwijs, de practica en tentamens. Deze aanpassingen worden zoveel mogelijk op hun individuele functiebeperking afgestemd, maar mogen de kwaliteit of moeilijkheidsgraad van een vak of een tentamen niet wijzigen.
2. Het in het eerste lid bedoelde verzoek wordt vergezeld van een aanbeveling van een studentendecaan. De aanbeveling is niet ouder dan twaalf weken en is mede gebaseerd op een recente verklaring van een arts of psycholoog. Indien er sprake is van dyslexie, kan zonder aanbeveling van een studentendecaan worden volstaan met een recente verklaring van een BIG-, NIP-, of NVO-geregistreerd testbureau. Zo mogelijk geven de in dit lid bedoelde verklaring of aanbeveling een schatting van de mate waarin de studievoortgang wordt belemmerd.
3. Op verzoeken over aanpassingen van onderwijsorganisatie en -logistiek, beslist het faculteitsbestuur of namens deze de portefeuillehouder onderwijs. Op verzoeken voor aanpassingen die de tentaminering betreffen beslist de examencommissie.
4. Indien positief op een in lid 1 bedoeld verzoek is beslist, maakt de student een afspraak met de studieadviseur om te bespreken hoe de voorzieningen worden vormgegeven.
5. Een verzoek tot aanpassing wordt geweigerd indien toekenning ervan een buitenproportioneel beslag legt op de organisatie of de middelen van de faculteit of universiteit.
6. Indien de beperking aanleiding geeft tot verlenging van de tentaminering verstrekt de examencommissie een verklaring, waaruit het recht op die verlenging blijkt. Indien een beperking aanleiding is tot het treffen van andere voorzieningen, kan de studieadviseur een pas Voorzieningen inzake Beperkingen toekennen. Op deze pas staat vermeld op welke voorziening(en) betrokkene aanspraak kan maken.
7. De verklaring en pas, zoals bedoeld in het zesde lid zijn ten hoogste één jaar geldig. Op aanbeveling van een studentendecaan kan de geldigheidsduur worden verlengd.

B OPLEIDINGSSPECIFIEK DEEL

Artikel 1 Gegevens opleiding

1. De opleiding Bestuurskunde CROHOnummer 66627 wordt in voltijdse en deeltijdse vorm verzorgd, en in het Nederlands uitgevoerd.
 - 1a. De voltijdse vorm heeft een nominale studieduur van een jaar.
 - 1b. De deeltijdse vorm heeft een nominale studieduur van twee jaar.
2. Aan het met goed gevolg afgelegde examen van de opleiding is de graad verbonden van Master of Science.

Artikel 2 Doelstelling opleiding en eindtermen

1. De opleiding heeft als doelstelling:

De masteropleiding Bestuurskunde beoogt studenten op te leiden tot academisch gevormde bestuurskundigen, die in staat zijn verschillende (staf)functies te vervullen in organisaties in en rondom het openbaar bestuur, dan wel te opereren als zelfstandig bestuurskundig onderzoeker of adviseur. Zij beschikken over het vermogen om complexe situaties en opgaven op het terrein van bestuur en organisatie te analyseren en te adviseren omtrent te volgen handelwijzen. Zij hebben daarbij oog voor de politieke en maatschappelijke context waarin het openbaar bestuur functioneert. Zij zijn in staat om de resultaten van sociaal-wetenschappelijk onderzoek te beoordelen en om zelf onderzoek op te zetten en uit te voeren.
2. De eindtermen van de masteropleiding Bestuurskunde zijn -onderverdeeld naar kennis, vaardigheden en attitude- de volgende:

Kennis

Beschikken over kennis van recente benaderingen, inzichten en theorieën met betrekking tot vraagstukken van beleid en organisatie in de publieke sector, in het bijzonder met betrekking tot:

- de institutionele vormgeving van het openbaar bestuur, daarbij inbegrepen de relatie tussen het Nederlands openbaar bestuur en de Europese Unie;
- vraagstukken van ethiek en integriteit in het openbaar bestuur, daaronder begrepen kennis over het management van integriteit;
- vraagstukken van besturing van de samenleving, waaronder begrepen de verdeling van taken en verantwoordelijkheden tussen publieke, semi-publieke en private sector, en moderne technieken van beleidsvoering, alsmede het management van overheidsorganisaties;
- methoden en technieken van bestuurskundig onderzoek, waaronder mede begrepen methoden van diagnose, advisering, interventie en verandering van overheidsorganisaties.

Vaardigheden

Vaardigheden in het kunnen onderscheiden en toepassen van verschillende theoretische benaderingen en methoden op vraagstukken van beleid en organisatie in de publieke sector:

- in staat zijn tot kritische reflectie op verschillende theoretische benaderingen;
- in staat zijn tot integratie van empirische, normatieve en actiegerichte beschouwingen;
- het zelfstandig kunnen opzetten, uitvoeren en op heldere wijze rapporteren van een onderzoek naar een vraagstuk van beleid en organisatie in de context van het openbaar bestuur;
- het kunnen toepassen van methoden en technieken van bestuurskundig onderzoek, daaronder mede begrepen methoden van diagnose, advisering, interventie en verandering van overheidsorganisaties;
- in staat zijn kritisch te reflecteren op de resultaten van eigen onderzoek en deze te relateren aan theoretische debatten binnen de discipline.

Attitude

Het blijkt geven van een attitude die eruit bestaat:

- een onafhankelijke, kritische opstelling in te nemen ten opzichte van bestaande theoretische benaderingen en bestaande kennis;
- open te staan voor en te zoeken naar nieuwe, originele en creatieve invalshoeken voor bestaande vraagstukken en oplossingen;
- te beschikken over een consistente set aan normen en waarden met betrekking tot de uitoefening van wetenschappelijke en professionele activiteiten.

Artikel 3 Aanvullende algemene bepaling

De opleiding is doorstroomopleiding bedoeld in artikel 7.30a WHW voor de navolgende bacheloropleidingen:

- a. Bestuurs- en organisatiewetenschap VU
- b. Politicologie VU
- c. Criminologie VU

Artikel 4 Algemene toelatingseisen

Voor toelating tot de opleiding gelden de navolgende algemene toelatingseisen zoals afgeleid van de eindtermen van de masteropleiding:

Kennis en inzicht op het terrein van beleid, bestuur en organisatie én kennis en vaardigheden op het gebied van methoden en technieken van sociaal-wetenschappelijk onderzoek.

Artikel 5 Selectieprocedure en -methode

n.v.t.

Artikel 6 Premasterprogramma

1. Degene die wel over een bachelorgraad beschikt in een vakgebied dat in voldoende mate overeenkomt met het vakgebied van de masteropleiding, maar niet van een wetenschappelijke instelling kan toelating verzoeken tot de premasteropleiding.
2. Het premasterprogramma telt 30 EC en bestaat uit de volgende onderwijseenheden:
 - Beleid en besluitvorming
 - Beschrijvende en inferentiële statistiek
 - Methoden en technieken van kwalitatief organisatieonderzoek
 - Premasterthesis bestuurskunde
 - Premasterwerkgroep bestuurskunde
3. Een met goed gevolg afgelegd premasterprogramma geeft toelating tot de masteropleiding in het aansluitende studiejaar.

Artikel 7 Samenstelling opleiding

1. De opleiding omvat de volgende eenheden:
 - a. Verplichte onderwijseenheden
 - b. Afstudeerrichtingen

a. Verplichte onderwijseenheden

- Theories of Public Administration
- Beleid en management
- Goed bestuur
- Methoden en technieken voor bestuurskundig onderzoek
- Masterthesis bestuurskunde (18 EC)

b Afstudeerrichtingen

De opleiding kent de volgende afstudeerrichtingen:

1. Dynamiek van besturen
2. Besturen van veiligheid
3. Besturen van maatschappelijke organisaties

b1. Onderwijseenheden afstudeerrichting Dynamiek van besturen

- Interbestuurlijke betrekkingen
- International Governance
- Bestuurskunde en openbaar bestuur

b2. Onderwijseenheden afstudeerrichting Besturen van veiligheid

- Veiligheid en burgerschap
- Governance of Security and Policing
- Fysieke veiligheid en crisisbeheersing

b3 Onderwijseenheden afstudeerrichting Besturen van maatschappelijke organisaties

- Maatschappelijke organisaties in context
- Strategie van maatschappelijke organisaties
- Social kapitaal, identiteit en missie

Artikel 8 Volgorde tentamens

Aan de tentamens van de hierna te noemen onderdelen kan niet eerder worden deelgenomen dan nadat het tentamen of de tentamens van de genoemde onderdelen is/zijn behaald:

- Masterthesis bestuurskunde ná behalen van 24 EC van de masteropleiding
- Methoden en technieken van bestuurskundig onderzoek na deelname aan Goed bestuur.

Artikel 9 Masterexamen en verklaring

Aan degene die het examen met goed gevolg heeft afgelegd en aan de overige door de wet gestelde eisen heeft voldaan, wordt door het college van bestuur de graad "Master" verleend. Daaraan wordt het predicaat "Science" afgekort tot MSc toegevoegd. De verleende graad wordt op het getuigschrift van het examen aangetekend. Door de examencommissie wordt aan de student het getuigschrift en het diplomasupplement als bedoeld in artikel 7.11 WHW uitgereikt, nadat het college van bestuur heeft verklaard dat aan de procedurele vereisten daarvoor is voldaan. De student kan de examencommissie verzoeken nog niet over te gaan tot uitreiking van het getuigschrift, tenzij hij het verzoek tot afgifte zelf heeft ingediend.

Overgangs- en slotbepalingen

Artikel 10 Wijziging en periodieke beoordeling

1. Een wijziging van de onderwijs- en examenregeling wordt door het faculteitsbestuur vastgesteld na advies van de desbetreffende opleidingscommissie. Het advies wordt in afschrift verzonden aan de facultaire gezamenlijke vergadering.
2. Een wijziging van de onderwijs- en examenregeling behoeft de instemming van de facultaire gezamenlijke vergadering op de onderdelen die niet de onderwerpen van artikel 7.13, tweede lid onder a t/m g en derde lid WHW betreffen.
3. Een wijziging van de onderwijs- en examenregeling kan slechts betrekking hebben op een lopend studiejaar, indien de belangen van de studenten daardoor niet aantoonbaar worden geschaad.
4. Indien de vorm, structuur, inhoud of samenstelling van een opleidingsprogramma wordt gewijzigd bevat het opleidingsspecifieke deel een overgangsregeling, indien van ingeschreven studenten niet in redelijkheid kan worden gevergd om hun studieplanning te wijzigen. In deze overgangsregeling wordt in ieder geval een regeling opgenomen omtrent vrijstellingen die verkregen kunnen worden op grond van reeds behaalde tentamens en de duur van de overgangsregeling.
5. In gevallen waarin bij de uitvoering van de onderwijs- en examenregeling geen overeenstemming bestaat over het ter zake bevoegd orgaan, wijst het college van bestuur dit aan.
6. Het faculteitsbestuur draagt zorg voor een regelmatige beoordeling van de onderwijs- en examenregeling en weegt daarbij de adviezen van de betrokken opleidingscommissies. Andere gremia kan eveneens verzocht worden advies uit te brengen.

Artikel 11 Overgangsbepalingen

1. Indien een vak uit het verplichte studieprogramma is vervallen, wordt na het laatste onderwijs in dit vak nog eenmaal de gelegenheid geboden het tentamen van dit vak af te leggen.
2. In afwijking van de vigerende onderwijs- en examenregeling geldt voor de studenten die met de opleiding zijn begonnen voor 1 september 2010 de volgende bepaling in plaats van het artikel A4.7: de geldigheid voor behaalde vakken is 10 jaar.

Artikel 12 Hardheidsclausule

In gevallen waarin de onderwijs- en examenregeling niet voorziet, en in gevallen waarin sprake is van onevenredige benadeling of onbillijkheid van overwegende aard, beslist het opleidingsbestuur waaronder de opleiding valt, gehoord de examencommissie, met inachtneming van de strekking van de onderwijs- en examenregeling en de te betrachten bestuurlijke zorgvuldigheid, redelijkheid en billijkheid.

Artikel 13 Bekendmaking

1. Het faculteitsbestuur draagt zorg voor een passende bekendmaking van deze regeling, van de Regels en richtlijnen die door de examencommissie zijn vastgesteld, alsmede van elke wijziging daarvan.
2. De onderwijs- en examenregeling wordt geplaatst in VUnet.

Artikel 14 Inwerkingtreding

Deze regeling treedt in werking met ingang van 1 september 2013.

Aldus vastgesteld door het Faculteitsbestuur van de Faculteit der Sociale Wetenschappen op 15 juli 2013.

Advies opleidingscommissie Bestuurskunde, d.d. 23 mei 2013.

Instemming fGV, d.d. 8 juli 2013.

Bijlage I Intekenen en na-intekenen voor onderwijs en tentamens

Artikel 1: Procedure intekening

1. Intekenen voor onderwijs en tentamens via VUnet gedurende de vastgestelde termijnen is verplicht. Voor studenten die niet zijn ingetekend op onderwijs en tentamens kunnen de behaalde resultaten niet worden verwerkt. Deze termijnen zijn afgestemd op de indeling van het academisch jaar en worden jaarlijks gepubliceerd via VUnet.
2. Via VUnet tekenen studenten in voor onderwijs en tentamens voor de opleidingen waarvoor zij staan ingeschreven. Voor vakken die studenten buiten hun opleiding(en) willen volgen, geldt een afwijkende procedure. Informatie over deze procedure wordt verstrekt via VUnet. De intekenprocedure voor vakken als stage, scriptie of practica kan mogelijk afwijken. Als dit het geval is, wordt hierover informatie verstrekt via VUnet.
3. Studenten die zich hebben ingetekend voor onderwijs of tentamens en die van deelname afzien, dienen zich af te melden. Afmelden verloopt via VUnet en is mogelijk gedurende de intekentermijnen.

Artikel 2: Procedure na-intekening

1. Intekenen voor onderwijs en tentamens na de termijn is alleen mogelijk met toestemming van het faculteitsbestuur en na het betalen van de administratieve kosten, te weten € 25,- per vak of tentamen. Als de student zich tegelijkertijd voor meer vakken of tentamens intekent na de termijn, betaalt hij maximaal € 50,-. Voor de toestemming van het faculteitsbestuur en de na-intekening wendt de student zich vóór de start van het onderwijs tot het studiesecretariaat. Mits het faculteitsbestuur toestemt, is na-intekening mogelijk tot en met de eerste week van de onderwijsperiode waarin het vak van start gaat.
2. Als deelname aan de eerste bijeenkomst vereist is bij een vak is intekenen niet meer mogelijk zodra het onderwijs is gestart. In dit geval is dit vermeld bij het betreffende vak in de studiegids.
3. Na-intekenen voor een tentamen in de periode na het verstrijken van de termijn en vóór het plaatsvinden van het tentamen, is niet mogelijk. Indien het de student is toegestaan om deel te nemen aan het tentamen zonder intekening, kan de student zich tegen betaling en met terugwerkende kracht in laten tekenen, nadat de resultaten van het tentamen zijn gepubliceerd op VUnet tot twee maanden na de tentamendatum.
4. De toestemming van het faculteitsbestuur tot na-intekening blijkt uit de intekening voor het vak.
5. Indien intekening tijdens de daarvoor aangewezen termijn niet slaagt door technisch falen van VU-net of een gebrek dat te wijten is aan de VU, dan wendt de student zich tot het studiesecretariaat met het verzoek om hem alsnog in te tekenen. De student voldoet geen administratiekosten.
6. Een student die zich na de termijn heeft ingetekend, kan het faculteitsbestuur binnen drie weken na de datum, waarop hij zich heeft ingetekend, schriftelijk verzoeken tot restitutie van de administratieve kosten, mits hij afdoende kan aantonen aan de hand van bewijsstukken dat hij zich buiten zijn toedoen niet tijdig heeft kunnen intekenen. Het verzoek tot restitutie schort de betalingsverplichting niet op.
7. De student die meent onverplicht te hebben voldaan aan de administratiekosten, kan het webformulier Restitutie Administratiekosten invullen. Gebruik van het formulier is niet verplicht om het verzoek in behandeling te laten nemen. Het faculteitsbestuur beoordeelt binnen zes weken het verzoek tot restitutie van de student. Het faculteitsbestuur biedt de student de gelegenheid te worden gehoord. De student is niet verplicht van dit aanbod gebruik te maken.
8. De student kan het College van Bestuur vragen de beslissing van het faculteitsbestuur op het verzoek tot restitutie te toetsen. Het College van Bestuur biedt de student de gelegenheid te worden gehoord. De student is niet verplicht van dit aanbod gebruik te maken.